

Laiduntava hevonen tarvitsee tilaa ja suojaa

Hevonen on aroeläin ja luotu elämään ulkona. Luonnossa hevonen liikkuu lähes koko ajan ja syö suurimman osan päivästä. Tutkimusten mukaan hevonen liikkuu noin 16 tuntia vuorokaudesta ja käyttää 50-70% ajastaan ruoan etsimiseen ja syömiseen. Liikuntaan käytetyistä tunneista kaksi ja puoli tuntia on vauhdikasta liikuntaa ja loppuaika laiduntamiseen liittyvää verkkaista liikuntaa.

Laitumellaolo ympäri vuorokauden laumassa toisten hevosten kanssa on hevoselle luontainen elinympäristö. Parhaimmillaan laiduntaminen edistää hevosen hyvinvointia ja terveyttä. Monet valmennuskauden aikana tulleet pikkukrempat häviävät kuin itsestään kuukauden tai parin laidunlomalla. Alituinen liike voitelee nivelet ja jänteet, pitää lihakset kunnossa ja mikä tärkeintä, hoitaa hevosen psyykettä. Hevosten pidolle asetetuissa eläinsuojeluvaatimuksissa on suosituksena, että hevonen pääsee kesäisin joka päivä laitumelle.

Laidun ei kuitenkaan ole paikka, jonne hevosen voi hylätä kesäksi ja hakea syksyllä virkistäytyneenä takaisin. Laiduntavat hevoset täytyy tarkistaa vähintään kerran päivässä haavojen ja loukkaantumisien varalta, myös veden riittävyys on varmistettava. Aitojen kunto tulee

tarkistaa samalla. Hevosmäärä täytyy suhteuttaa laidunnettavan alueen kokoon. Laitumen jakaminen lohkoiksi vähentää hukka-alueiden syntymistä. Ruokakin riittää varmemmin kun hevoset siirretään ajoissa seuraavalle lohkolle ennen kuin ne syövät korret juurta myöten. Hevoslauman sosiaaliset suhteet on myös otettava huomioon. Laitumen on oltava tarpeeksi suuri, jotta heikommassa asemassa oleva hevonen voi esteettä väistää ylemmässä asemassa olevaa. Aitauksen kulmat on hyvä pyöristää, jotta liian ahtaita kohtaamisia voidaan välttää.

Mikä on riittävä suoja?

Hevosen pidolle asetetuissa eläinsuojeluvaatimuksissa sanotaan, että tarvittaessa ulkotarhassa ja laitumella on oltava hevoselle suojaa epäsuotuisia sääolosuhteita vastaan. Hevosta ei voi jättää kesäksi pellolle, jossa ei ole suojaa paahtavalta auringolta tai tuulelta ja rankkasateelta. Puut tai edes metsikkö ei täytä suojan vaatimuksia.

- Ainoa (koti)eläinlaji, jolle metsä hyväksytään riittäväksi suojaksi on biisoni. Naudoista highland cattle ei myöskään tarvitse erityistä säänsuojaa, kertoo Etelä-Suomen läänineläinlääkäri Tapani Parviainen.

Säänsuojan tulee olla tukeva, siinä täytyy olla vähintään kolme tiivistä seinää ja katto.

- Mitkään pressukatokset eivät käy, materiaalien on oltava tiiviitä ja kestäviä, Parviainen muistuttaa.

Säänsuojaa laitumelle ei tarvita, mikäli hevoset ovat laitumella kotitallinsa lähellä niin, että ne saadaan vaivatta ja ilman viivytyksiä siirrettyä talliin säiden niin vaatiessa.

- Jos hevoset ovat kotona ja omistaja on 20 kilometrin päässä töissä, niin kyllä silloin katsotaan, että laitumella on oltava säänsuoja hevosille. Työpäivän aikana harva pääsee siirtämään hevosia suojaan. Jos taas hevosia valvotaan koko ajan ja ne saadaan ajoissa suojaan talliin, niin silloin erillistä säänsuojaa ei tarvita, Parviainen tarkentaa.

Säänsuojan täytyy olla myös riittävän tilava, jotta kaikki laitumella olevat hevoset mahtuvat suojaan. Jos ylemmässä asemassa oleva hevonen ei jostain syystä päästä alempiarvoista hevosta suojaan tai ajaa sen pois suojasta, täytyy suojia tarvittaessa olla kaksi tai enemmän, hevosmäärästä riippuen.

Pihatto vai tilapäinen säänsuoja?

Jos hevoset asuvat ympäri vuoden ulkona, vaaditaan säänsuojalta vieläkin enemmän.

- Täytyy muistaa, että pihatto on ihan eri asia kuin tilapäinen säänsuoja. Pihatossa on oltava lattia ja katto ja tukevat seinät, joista ei saa vetää. Toki säänsuojankin tulee olla tukeva, mutta siinä voi olla esimerkiksi maapohja, Parviainen neuvoo.

Hevosen pitopaikalle ei ole laissa määrättyjä lämpötilavaatimuksia. Hevosen optimilämpötila-alue on laaja, 2-25 astetta. Hevonen sietää hyvinkin erilaisia lämpötiloja, kunhan sille annetaan mahdollisuus sopeutua niihin. Lämpimässä tallissa elänyttä hevosta ei siis pitäisi siirtää pihatto-olosuhteisiin keskellä talvea. Suositeltavana lämpötilana tallissa pidetään 5-10 astetta. Kylmässä pihatossa on aina huolehdittava, että juomavesi säilyy talvellakin sulana ja hevosella on vedoton ja kuiva paikka, jossa se voi levätä.

Eri hevosrotujen välillä on eroja sietokyvyn suhteen. Islanninhevoset ja kylmäveriset tuntuvat pärjäävän vaikka niiden päälle kasaantuisi metri lunta, ja herkät täysiveriset palelevat jo koleana kesäpäivänä vaikka ei sataisikaan. Rotu ei kuitenkaan kerro täyttä totuutta hevosen säänkestävyydestä, sillä jokainen hevonen on yksilö. Yllättäen se ohutkarvainen lämminverinen saattaa mutustella tyytyväisenä ruohoa keskellä laidunta samaan aikaan kun sen suomenhevostoveri värjöttelee katoksessa suojassa sateeelta. Hevosenomistaja oppii yleensä tuntemaan hevosensa, ja tietää koska se palelee ja koska sillä ei ole mitään hätää vaikka taivaalta sataisi ämmiä äkeet selässä. Koska hevoset ovat yksilöitä, ei eläinsuojeluasetus tee eroa eri rotujen välille.

- Rodun perusteella ei vapauteta säänsuoja –vaatimuksesta. Säännöt ovat samat, rotuun katsomatta, sanoo Parviainen.

Johanna Virtanen

kuvat: Johanna Virtanen ja Satu Pitkänen

ELÄINHIERONTAKOULUTUKSET

koulutuksia alkaa Helsingissä, Oulussa, Kajaanissa, Kaustisella
kts. lisää nettisivuilta !

Eläinten hyvinvointiin luontaishoitoja ja hierontaa

Eläinten Luontaislääkintäkoulu ja Luontaishoitola ELK Weter
Ketokatu 8, Oulu / p. 040 506 4101 weter@lh-keskus.net
www.lh-keskus.net